

Gymnázium a SOŠ Plasy

Směrnice k ochraně oznamovatelů

Pořadové číslo: 36	Číslo jednací:
Účinnost od: 1. 8. 2023	Skartační znak: S/10
Vypracoval: Mgr. Martin Šimera	Dne 1. 8. 2023
Schválil (-a): Mgr. Markéta Lorenzová	

1 Úvodní ustanovení

- 1.1. Účelem této směrnice je stanovit pravidla a upravit postupy v podmínkách Gymnázia a Střední odborné školy, Plasy, (dále jen „škola“) týkající se ochrany fyzických osob v souvislosti s oznámením podle zákona číslo 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“), práva a povinnosti příslušných osob, jakož i povinnosti povinného subjektu a ostatních osob, na které dopadá působnost Zákona. Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovišti nebo při výkonu pracovní či jiné obdobné činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací nebo obdobnou činností.
- 1.2. Oznámení podle Zákona je možné podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému školy (dále jen „VOS“) nebo prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti ČR (<https://www.justice.cz>), nebo uveřejněním v souladu se Zákonem.
- 1.3. Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance školy.
- 1.4. Za aktualizaci této směrnice odpovídá příslušná osoba.

2. Právní východiska

Zákon č. 171/2023 Sb., O ochraně oznamovatelů
Zákon č. 561/2004 Sb., Školský zákon
Zákon č. 251/2005 Sb., O inspekci práce
Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce
Metodická doporučení zřizovatele vztahující se k dané oblasti

3. Základní pojmy

- 3.1. **Zákon** – zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, ze dne 2. června 2023, účinný od 1. srpna 2023.
- 3.2. **Povinný subjekt** – pro účely této směrnice je jím Gymnázium a Střední odborná škola, Plasy; škola vykonává v souladu se Zákonem práva a povinnosti povinného subjektu.
- 3.3. **Oznamovatel** – fyzická osoba, která prostřednictvím VOS podá oznámení podle Zákona.
- 3.4. **Oznámení** – informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo

jinou obdobnou činností, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, a které

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- c) porušuje Zákon, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 2. daně z příjmů právnických osob,
 3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 4. ochrany spotřebitele,
 5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 7. ochrany životního prostředí,
 8. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 9. radiální ochrany a jaderné bezpečnosti,
 10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 13. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 14. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle věty první, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je příslušné osobě známa.

3.5. **Práci nebo jinou obdobnou činností** se pro účely této směrnice rozumí:

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřenského fondu,
- h) dobrovolnická činnost,
- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Práci nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

Škola vylučuje přijímání oznámení prostřednictvím VOS od osob, které pro povinný subjekt nevykonávají práci nebo jinou obdobnou činnost uvedenou výše pod písm. a), h), nebo i).

3.6. Odvetné opatření – jednání nebo jeho opominutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli a dalším osobám, kterým se poskytuje ochrana, může způsobit újmu, zejména:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- i) neumožnění odborného rozvoje,
- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

3.7. Další osoby, kterým se poskytuje ochrana před odvetným opatřením:

- a) osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
- b) osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- c) osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
- d) osoba oznamovatelem ovládaná,
- e) právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ji ovládající, jí ovládaná osoba nebo osoba, která je s touto právnickou osobou ovládaná stejnou ovládající osobou,
- f) právnická osoba, jejížž voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
- g) osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
- h) svěřenský fond, jehož je oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo písmene f) zakladatelem nebo obmyšleným nebo ve vztahu k němuž jsou oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) osobou, která podstatným způsobem zvýší majetek svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti.

3.8. Uveřejnění – jakékoliv zpřístupnění informací uvedených v oznámení veřejnosti, tzn. například prostřednictvím sociální sítě, příspěvku v médiích či na internetových stránkách. Uveřejnění by mělo být využíváno pouze ve výjimečných případech, kdy není možné dosáhnout účelu oznámení využitím standardních kanálů, zejména pokud v návaznosti na podané oznámení nebyla ve stanovených lhůtách posouzena důvodnost oznámení nebo nebylo přijato vhodné opatření.

- 3.9. **Vnitřní oznamovací systém** – souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení a nakládání s ním, utajení totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem a do něhož má přístup pouze příslušná osoba.
- 3.10. **Příslušná osoba** – osoba fyzická, bezúhonná, zletilá a plně svéprávná, kterou ředitelka školy k výkonu činností v souladu se Zákonem určila.

4. Povinnosti povinného subjektu

4.1. Povinný subjekt je povinen:

- a) zavést VOS,
- b) určit příslušnou osobu,
- c) uveřejnit informace o způsobu oznamování prostřednictvím VOS způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- d) zajistit označení příslušné osoby, její telefonní číslo, e-mailovou nebo jinou adresu pro doručování zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- e) zajistit, aby příslušná osoba byla řádně poučena o právech a povinnostech,
- f) zabránit, aby oznamovatel nebo další osoby byly vystaveny odvetnému opatření,
- g) zajistit příslušné osobě materiální podmínky k výkonu její činnosti,
- h) zajistit, aby oznamovateli bylo umožněno podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému písemně i ústně a na jeho žádost osobně,
- i) zajistit, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba a aby byl dodržen zákaz poskytnout údaje,
- j) zajistit řádné posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou,
- k) zajistit, aby oznamovatel byl vyrozuměn o přijetí oznámení a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení,
- l) přijmout vhodné opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení a vyrozumět o tom příslušnou osobu,
- m) zajistit, aby do evidence údajů o přijatých oznámeních v případě oznámení podaných prostřednictvím VOS měla přístup pouze příslušná osoba,
- n) nepřipustit jakýkoli zásah do řádného výkonu činnosti příslušné osoby a neohrožovat její nestrannost,
- o) nepřipustit, aby příslušná osoba byla za řádný výkon své činnosti postihována.

5. Činnost příslušné osoby

- 5.1. Příslušnou osobu určuje ředitel/ka školy. Předpoklady pro určení a výkon činnosti příslušné osoby stanoví Zákon.
- 5.2. Příslušná osoba:
- a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,

- b) navrhuje řediteli/ce školy opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo dalších osob,
- c) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle Zákona,
- d) postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně,
- e) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle Zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak.

5.3. Příslušná osoba nesmí být za řádný výkon své činnosti postihována.

6. Oprávnění příslušné osoby a povinnosti zaměstnance povinného subjektu

6.1. K posouzení důvodnosti a pravdivosti oznámení podaného prostřednictvím VOS, je příslušná osoba oprávněna:

- a) vyžadovat vysvětlení, vyjádření, stanoviska a součinnost od zaměstnanců povinného subjektu,
- b) od osob a subjektů uvedených v písm. a) vyžadovat vydání listiny nebo jiné věci,
- c) vstupovat do veškerých prostor povinného subjektu jakož i služebních dopravních prostředků.

6.2. Zaměstnanec povinného subjektu je k posouzení důvodnosti a pravdivosti oznámení na výzvu příslušné osoby povinen:

- a) podat vysvětlení, vyjádření nebo stanovisko a poskytnout potřebnou součinnost,
- b) vydat listinu nebo jinou věc
- c) umožnit vstup do kanceláři a ostatních prostor jakož i služebních dopravních prostředků.

7. Postup příslušné osoby v rámci podání oznámení

7.1. Přijímat oznámení od oznamovatele protiprávního jednání je v rámci VOS svěřeno výlučně příslušné osobě.

7.2. Prostřednictvím VOS lze oznámení podat:

- a) písemně, a to elektronicky nebo v listinné podobě,
- b) ústně při osobní návštěvě u příslušné osoby v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů od dne, kdy o to oznamovatel požádal.

Na webových stránkách školy: <https://www.gsplasy.cz> je v sekci „Vnitřní oznamovací systém“ zveřejněn odkaz s informacemi o možnosti podat oznámení včetně elektronického formuláře pro podání oznámení podle této směrnice a adresa pro zaslání oznámení v písemné podobě.

V případě písemného oznámení oznamovatel označí obálku „**Neotevírat, výhradně k rukám příslušné osoby**“, aby byla utajena totožnost oznamovatele, zajištěna důvěrnost zasílaných informací a nemohla se s nimi seznámit neoprávněná osoba.

- 7.3. O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže:
- oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
 - je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.
- 7.4. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím. Odstavec 6.3 se použije obdobně.
- 7.5. Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle Zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.
- 7.6. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba řediteli/ce školy navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.
- 7.7. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

8. Postup příslušné osoby v rámci zaznamenávání ústně podaných oznámení

- 8.1. V případě ústního oznámení pořídí příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo záznam. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k přepisu zvukové nahrávky nebo záznamu vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu nebo přepisu přiloží.
- 8.2. Zvukovou nahrávku ústního jednání lze pořídít pouze se souhlasem oznamovatele. Nevysloví-li oznamovatel s pořízením zvukové nahrávky souhlas, sepíše příslušná osoba záznam a umožní oznamovateli, aby se k záznamu vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu přiloží.

9. Evidence a uchování oznámení

- 9.1. Příslušná osoba je povinna v elektronické podobě vést evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu:
- datum přijetí oznámení,

- b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,
- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

9.2. Příslušná osoba je povinna uchovávat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému po dobu 5 let ode dne jeho přijetí.

9.3. Do evidence podle odstavce 8.1 a k oznámením uchovávaným podle odstavce 8.2 má přístup v případě oznámení podaných prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému pouze příslušná osoba.

10. Zákaz poskytnout údaje

10.1. Příslušná osoba neposkytne informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Tuto povinnost má i třetí osoba, která získá přístup k oznámením nebo do evidence údajů o přijatých oznámeních v rozporu s článkem 9.3.

10.2. Informace o totožnosti oznamovatele a dalších osob uvedených v článku 3.7 je možné poskytnout jen s jejich písemným souhlasem, ledaže je příslušná osoba povinna tyto informace poskytnout příslušným orgánům veřejné moci podle jiných právních předpisů; to platí i pro informace o totožnosti osoby uvedené v oznámení.

10.3. Poskytuje-li příslušná osoba informaci o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci podle odstavce 2, je povinna o tom předem oznamovatele vyrozumět společně s důvody, pro které jsou povinni informaci o totožnosti poskytnout, a umožnit oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

11. Ochrana oznamovatele

11.1. Ochrana podle Zákona náleží oznamovateli, který oznámení:

- a) podal prostřednictvím VOS,
- b) podal ministerstvu, nebo
- c) uveřejnil, pokud

1. podal oznámení prostřednictvím VOS a ministerstvu nebo pouze ministerstvu a ve lhůtách stanovených Zákonem nebylo přijato vhodné opatření, zejména příslušná osoba neposoudila důvodnost oznámení, nebo povinný subjekt nepřijal k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření,
2. má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí, nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy, nebo
3. má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo jiná

osoba vystaveni odvetným opatřením, nebo že je ohrožen postup ministerstva podle hlavy III. Zákona.

11.2. Ochrana před odvetným opatřením náleží rovněž osobě, která oznámení podala orgánu veřejné moci příslušnému podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie.

11.3. Ochrana před odvetným opatřením nenáleží osobě, která učinila oznámení, aniž měla oprávněné důvody se domnívat, že se zakládá na pravdivých informacích.

11.4. Ke vzdání se práva na ochranu před odvetným opatřením se nepřihlíží.

12.Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2023

V Plasích dne 1. 8. 2023

Mgr. Markéta Lorenzová
ředitelka školy